

OZNT.021.9.2010.MH

Nowy Targ. 2011-08-17

URZĄD GMINY JABŁONKA	
wpłynęło	
24. SIE. 2011	
nr ewid.	B/3558/2011
skierowane	P. Jarmin
znak sprawy	

Szanowny Pan
Antoni Karlak
Wójt Gminy Jabłonka

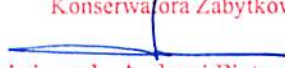
Dotyczy: Postępowania przy obiektach zabytkowych.

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie, Delegatura w Nowym Targu, kierując się ustaleniami art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568 ze zm.) przesyła w załączeniu informację opracowaną przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu, opublikowaną w kwartalniku *Renowacje i zabytki* Nr 4 (36) z roku 2010, s.12 i n.

Informacja powyższa przygotowana w przystępnej formie może stać się przydatnym materiałem dla wszystkich osób (stron), organizacji i instytucji zwracających się do Państwa z wnioskami o uzyskanie potrzebnych wiadomości dotyczących postępowania przy obiektach zabytkowych.

Prosimy o udostępnienie mieszkańcom Gminy powyższej informacji poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń, umieszczenie na stronie internetowej lub w inny, zwyczajowo przyjęty sposób.

Z up. Małopolskiego Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków

mgr inż. arch. Andrzej Pietraszkiewicz
Kierownik Delegatury
w Nowym Targu

Otrzymują:

1. Adresat + kserokopia artykułu
2. a/a

Do wiadomości:

1. Starosta Powiatu
2. Małopolski Wojewódzki Konservator Zabytków w Krakowie.

O czym właściciel zabytku wiedzieć powinien...

Podstawowe zasady ochrony i opieki nad zabytkami reguluje: Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dn. 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568) z późn. zm.

FORMY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ:

◆ **indywidualny wpis do rejestru zabytków województwa** – rejestr zabytków prowadzi Wojewódzki Konserwator Zabytków; na wszelkie prace przy obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków wymagane jest uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego,

◆ **obszarowy wpis do rejestru** – obejmujący, np.: starówki miejskie, zabytkowe układy wiejskie, zespoły pałacowo-parkowe, folwarczne itp.,

◆ **zapisy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy** wymagają uzgodnienia lub opinii WKZ,

◆ **park kulturowy** – na terenie parku mogą być ustanowione zakazy i ograniczenia na prowadzenie robót budowlanych w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej,

◆ **pomnik historii** – na wszelkie prace wymagane jest uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego, z uwagi na fakt, że pomnik (obiekt bądź obszar) jest również wpisany do rejestru zabytków.

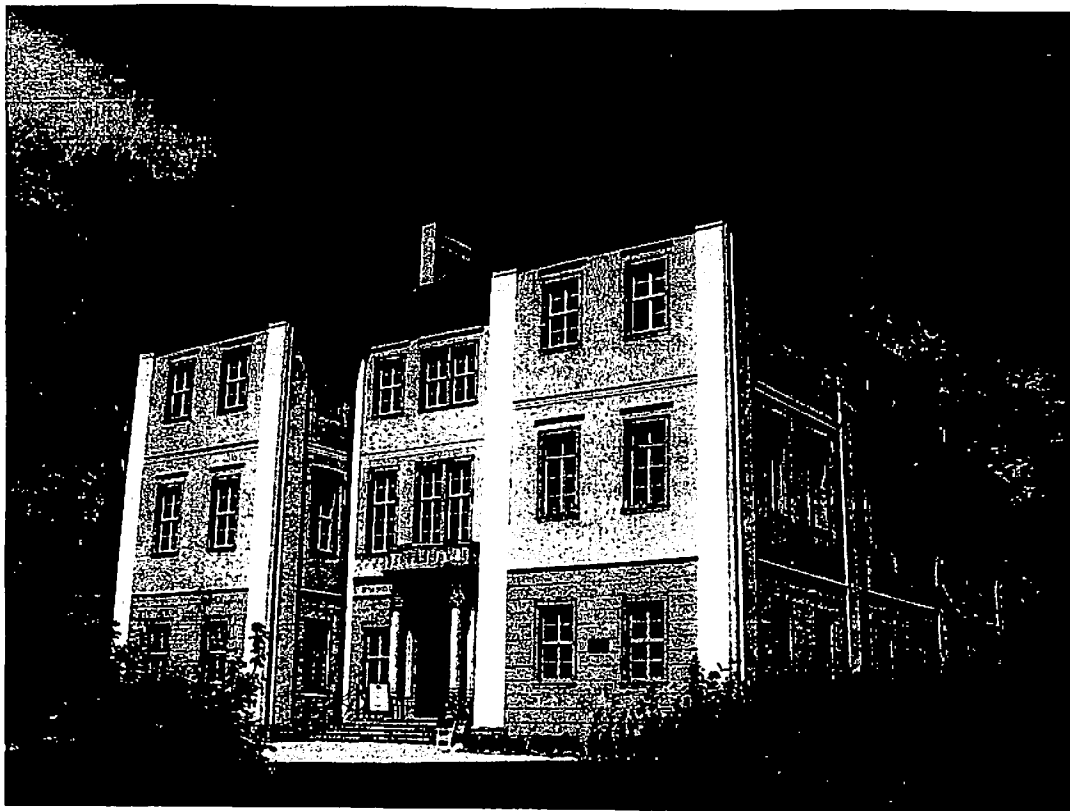
CO SZCZEGÓLNIE PODLEGA OCHRONIE W OBIEKTACH ZABYTKOWYCH?

- bryła obiektu ukształtowana historycznie,
- wystrój i kolorystyka elewacji, uwzględniający elementy ozdobne i dekoracje architektoniczne,
- wielkość i kształt otworów okiennych, drzwiowych,
- oryginalne rodzaje pokryć dachowych, m.in.: dachówka ceramiczna, łupek, gont, strzecha,
- forma i materiał stolarki okiennej, podziały wewnętrzne, detale zdobnicze, kolorystyka,
- forma i materiał stolarki drzwiowej, detale zdobnicze, kolorystyka,
- balkony i loggie z ozdobnymi balustradami,
- ukształtowanie historyczne zagospodarowania terenu i ich ogrodzenie,
- nawierzchnie ulic, alejek i ścieżek,
- zieleń komponowana,
- elementy małej architektury.

KTÓRE PRACE SZCZEGÓLNIE NALEŻY UZGADNIAĆ Z KONSERWATOREM?

◆ wszelkiego rodzaju prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane przy obiektach zabytkowych nieruchomych, ruchomych i stanowiskach archeologicznych wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków oraz wszelkiego rodzaju prace przy bryłach obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie zabytkowych układów urbanistycznych i ruralistycznych wpisanych do rejestru zabytków,

◆ prowadzenie robót budowlanych w bezpośrednim otoczeniu zabytku,

◆ niektóre prace modernizacyjne (wymiana pokrycia dachowego, malowanie elewacji, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana witryn sklepowych, montaż reklam oraz wszelkich innych urządzeń wpływających na wygląd obiektu) – dla obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków i chronionych przepisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przy wymianie stolarki okiennej z wykorzystaniem współczesnej technologii szyb zespolonych, wymagane jest zachowanie jednolitego wzoru, typu i kolorystyki okien dla całego budynku, ze szczegółowym określeniem wymiarów poszczególnych elementów składowych stolarki.

W przypadku zachowanej stolarki, wykończonej oryginalnymi zdobieniami należy odtworzyć w nowych oknach detal i charakter dekoracji, sposób otwierania i głębokość osadzenia w murze, grubość ram szprosów.

Opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

1. naukowego badania i dokumentowania zabytku,
2. prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku,
3. zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie,
4. korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości,

5. popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii kultury.

Właściciel, użytkownik obiektu zabytkowego ma obowiązek:

1. zawiadamiania WKZ o:

• zagrożeniu dla zabytku, natychmiast po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia,

• zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku (zmianie właściciela),

• zniszczeniu lub uszkodzeniu zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia,

2. udostępnienia nieruchomości zabytkowej organom ochrony zabytków w celu przeprowadzenia badań lub kontroli,

3. uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań i innych działań przy obiekcie zabytkowym,

4. wykonania prac konserwatorskich lub robót budowlanych na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, jeśli ich przeprowadzenie jest niezbędne ze względu na zagrożenie zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem zabytku,

5. w przypadku wystąpienia zagrożenia dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, polegającego na możliwości jego zniszczenia lub uszkodzenia, starosta, na wniosek WKZ, może wydać decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia.

W przypadku gdy usunięcie zagrożenia nie jest możliwe, zabytek nieruchomy może być na wniosek WKZ wywłaszczony przez starostę na rzecz gminy właściwej ze względu na miejsce położenia zabytku lub Skarbu Państwa; tryb i zasady wywłaszczenia określa ustawa o gospodarce nieruchomościami,

6. zagospodarowanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków na cele użytkowe wymaga posiadania przez jego właściciela lub posiadacza:

- dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku nieruchomego i możliwości jego adaptacji, z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości tego zabytku;
- programu prac konserwatorskich przy zabytku nieruchomym uzgodnionego z WKZ, określającego zakres i sposób ich prowadzenia oraz wskazującego niezbędne do zastosowania materiały i technologie;
- programu zagospodarowania zabytku nieruchomego uzgodnionego z WKZ wraz z otoczeniem oraz dalszego korzystania z tego zabytku; w programie należy szczególnie uwzględnić wyeksponowanie wartości zabytkowych obiektu,

7. finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w ramach sprawowania opieki nad zabytkami przez osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne posiadające tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego. Jeżeli tytuł prawny do zabytku nieruchomego służy jednostce samorządu terytorialnego, to finansowanie tych prac i robót jest zadaniem własnym tej jednostki. Osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku.

Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków, WKZ jest obowiązany udostępnić do wglądu właścicielowi lub posiadaczowi zabytku nieruchomego posiadaną przez siebie dokumentację tego zabytku oraz umożliwić dokonywanie niezbędnych odpisów z tej dokumentacji.

Dotacje na prace w obiektach wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków

Dotacja może m.in. obejmować nakłady konieczne na:

- ◆ ekspertyzy i badania;
- ◆ dokumentację i opracowanie programu prac;
- ◆ wykonanie projektu budowlanego;
- ◆ zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku;
- ◆ stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku;
- ◆ odnowienie lub uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego zabytku kolorystyki;
- ◆ odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych drzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych.

Instytucje dotujące prace konserwatorskie: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewódzki Konserwator Zabytków, samorządy: urząd marszałkowski, starostwa, gminy.

Najczęściej wymagane załączniki, niezbędne do złożenia wniosku o udzielenie dotacji (każda instytucja przyznająca dotacje może określić inne dodatkowe wymogi):

1. kopia decyzji o wpisie do rejestru zabytków,
2. dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do zabytku,
3. harmonogram i kosztorys przewidywanych prac lub robót,
4. pozwolenie konserwatora zabytków na prowadzenie prac,
5. pozwolenie na budowę lub zgłoszenie robót (jeżeli jest wymagane),
6. informacja o źródłach finansowania.

Wszelkie dodatkowe informacje na temat obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie danego województwa (formie ochrony konserwatorskiej, dofinansowań, wytycznych konserwatorskich itp.) można uzyskać w adekwatnych Wojewódzkich Urzędach Ochrony Zabytków.

Na podstawie opracowania przygotowanego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu

Fotografie: archiwum „RiZ”